

Վ. Ա. Բ. Դ. Ա. Ն. Ի Ս Ի Ր Տ Ը (*)

Գ.

Լուսաբաց էր,
 Հորիզոնին կարմիր մը լայն
 Կը փրժրուէր ու կ'իյնար վար.
 Հովն էր հանգչած արիւնէն վերջ.
 Դեռի ափին ֆաջեր հազար,
 Կը ննչէին անգերեզման:

Յօղն առջրան, արցունք, արցունք,
 Կը դալկանար, սարսուռին դէմ այդ ֆարացած.
 Երկիրն հայոց աչք էր սառած:

Հոն են բոլոր, հիւսուած իրար,
 Դաշին վըրայ հայրենական.
 Մահուան մէջն իսկ դեռ անբաժան:
 Սուրերն իրենց արեւին մէջ,
 Փայլակնացայս,
 Ծիծաղ մ'ինչպէս սառ ու անգուր:

Մութ շեղջին դէմ մարմիններուն,
 Հազար վերով
 Ինկած է ֆաջն Աւարայրին,
 Լեռ մը ինչպէս լեռներուն ֆով,
 Ակռաներուն մէջ բըռնած դեռ
 Նեւն ոսոխին:
 Սաղաւարսն իր նետուած հեռուն,
 Կըսոր կըսոր դէզն ու աշէն,
 Մաղ է դարձեր մահուան պարիսպ
 Վահանն իր ձող.
 Արիւնաներկ բայց կը մընայ
 Դեռ իր ափին, ըսպառնագին,
 Սուրն անխորհակ մեր պատմութեան:

(*) Մաս մը Աւարայրի հերոսին նուիրուած ընդարձակ խերուածէն:

Կ'իջնէ երկինքն անոնց վրայ
Առանց ամպի ու գորովի:
Գետէն անդին խուլ ձայներով
Շընագայլեր ու բորենին:
Ու անոնց հետ սարսափը մութ,
Ինքզինք հիսած լայն շրջուկին
Գետին Տղմուս,
Որ զերթ վիշապ, օղակ, օղակ,
Ինքն իր վրայ կը քաւալի,
Ըսես փախուս մ'ըլլար անհուն:

Խորհին վրայ հորիզոնին,
Թեւեր մըքին,
Տարմն է մըռայլ թռչուններուն,
Որոնք կուգան բաժին առնել
Խրախնանքէն այդ արիւնոս:

*

Բայց ո՞վ հըրաւք, երկինքներու խորութենէն
Կ'իջնէ յանկարծ արծիւ մ'հօր,
Երազ մ'ինչպէս լուսացնոր,
Մագիլներովն իր պողպատէ,
Ապշուպելու սիրտն հերոսին
Ու սանելու ծոցը լեռան
Հայրենական,
Որ կըսպասեն հազար ամէ մինչ հազար ամ
Յեղին անմեռ քաջերը մեր:

Շընագայլերն կըրնան խրմել արիւնն անոր,
Սիրքը որուն արիւնբոլոք վրէժի ձայն
Կը հանգչի հոն՝
Խորն ընդերքին մեր սուրբ լեռան,
Իբրեւ կըսակ յաւերժական:
Այսպէս կ'ըսէ զրոյցն անսուս,
Եւ անանուն,
Մեր պատմութեան:

Ամէն անգամ երբ մըքազնի
 Պայծառ կամարն մեր աշխարհին,
 Անօրէններն երբ գան պըղծել
 Սըրբարաններն հայրենաւանդ,
 Կամ երբ ծըլին որոմ, դըժնիկ,
 Արտերուն մէջ մեր հոգիին,
 Համայնական ցուն ահաւոր,
 Մեզի բաժնող մեզ կործանող,
 Մասիս լեւան բարձունքներուն,
 Կը սաւառնի վարազաթել
 Թըռչուն մը սել,
 Իր կըսուցին ջահ մը ինչպէս,
 Սիրսն հերոսին, աստեղածել :
 Պողոտայէն արիւններուն
 Անոր լոյսին միշտ կը նային
 Աչերն անուշ մեր զարմերուն,
 Զվախնալու փոքորիկէն ու գուպարէն,
 Աշխարհային յոյզերուն խուժ,
 Մընալ յառած լոյս պատգամին,
 Յաւերժափառ,
 Որ կ'արձակուի անհուն լեւան
 Բարձունքներէն,
 Հազար ամէ մինչ հազար ամ :

ԵՂԻՎԱՐԴ

